

AS PÕLVA HAIGLA 2023. AASTA TEGEVUSARUANNE

Üldandmed

AS Põlva Haigla (edaspidi: Haigla) on kinnitatud tähtajatult Haiglavõrgu Arengukava üldhaiglaks. Haigla tegutseb aktsiaseltsina, alates 2017. aasta detsembrist on omanikeks Tartu Ülikooli Kliinikum SA (51% osalus) ja Põlva Vallavalitsus (49% osalus). Haigla toimib eraõigusliku juriidilise isikuna, mis juhindub oma tegevuses põhikirjast, kehtivast seadusandlusest ja õigusaktidest. Põhitegevusalaks on tervishoiuteenuste osutamine. Arstiabi osutatakse kõikidele ravikindlustatud isikutele, peamiselt Põlva linnast ja -vallast. 2023. aasta lõpu seisuga andis haigla tööd 391 töötajale.

Organisatsioon ja juhtimine

Haigla kõrgeim juhtimisorgan on aktsionäride üldkoosolek. Haigla tegevust planeerib ja juhtimist korraldab nõukogu, mis koosneb kuuest liikmest:

- Toomas Ellervee, nõukogu esimees, SA Tartu Ülikooli Kliinikum;
- Rasmus Pikkani, nõukogu liige, SA Tartu Ülikooli Kliinikum;
- Kadri Piir, nõukogu liige, SA Tartu Ülikooli Kliinikum;
- Georg Pelisaar, nõukogu liige, Põlva Vallavalitsus;
- Lennart Liba, nõukogu liige, Põlva Vallavalitsus;
- Enel Liin, nõukogu liige, Räpina Vallavalitsus, Põlvamaa Omavalitsuste Liidu esimees.

Haigla juhatus on üheliikmeline:

- Kristin Raudsepp, juhatuse liige.

Haigla visioon, missioon ja põhiväärtused

Haigla **visiooniks** on olla uuendusmeelne ja tunnustatud meditsiinikeskus Kagu-Eestis.

Missiooniks on kindlustada patsientidele/ klientidele professionaalse tervishoiu ja rehabilitatsiooniteenuse osutamine parimal võimalikul tasemel.

Haiglas on kõigil abivajajatel head võimalused tervishoiu- ja rehabilitatsiooniteenuse kättesaamiseks ja oma tervisliku potentsiaali arendamiseks. Haigla **põhiväärtused** on patsiendikesksus, professionaalsus, vastutustundlikkus, avatus, kollegiaalsus. Haigla töötajate käitumispõhimõtted järgivad haigla põhiväärtusi.

Majandusülevaade 2023-2024

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandusanalüüsi kohaselt langes Eesti sisemajanduse koguprodukt (edaspidi SKP) 2023. aastal -3% võrreldes 2022. aastaga. Suurima positiivse lisandväärtuse muutusesse andsid kinnisvaraala tegevus ning hulgi- ja jaekaubandus, mootorsõidukite ja mootorrataste remont. Sisemajanduse nõudlust mõjutasid kõige rohkem valitsemissektori lõpptarbimiskulutused ning kodumajapidamisi teenindavate kasumitaotluseta institutsioonide lõpptarbimiskulutused. Välisnõudluse (eksporti ja impordi vahe) panus oli negatiivne (39% SKP (negatiivsest) muutusest). Allikas:

https://public.tableau.com/views/Majandusulevaade/Makro?%3Aembed=y&%3AshowVizHome=no&%3Adisplay_count=no&publish=yes&%3Atabs=no&language=et

Euroopa Keskpanga majandusülevaate kohaselt oodatakse maailmamajanduse mõõdukat kasvu 2024. ja 2025. aastal. Tööturg on püsinud kindel. Töötuse määr, mis oli novembris 6,4%, on langenud tagasi madalaimale tasemele alates euro kasutuselevõtust ning rohkem töötajaid on tööturule tulnud. Samal ajal on töjõunõudlus vähenemas ja avaldatud tööpakkumiste hulk kahanemas. Allikas: <https://haldus.eestipank.ee/sites/default/files/2024-02/ekp-majandusulevaate-1-2024-kokkuvote.pdf> Eelarve- ja struktuuripoliitika peaks olema suunatud sellele, et muuta euroala majandus tootlikumaks ja konkurentsivõimelisemaks ning järk-järgult alandada valitsemissektori kõrget võlataset. Inflatsioon kiirenes 2023.aasta detsembris 3%ni, toiduainehindade inflatsioon langes detsembris 6,1%ni. Teenuste inflatsioon püsis stabiilne ja oli 4%. Inflatsioon peaks 2024.aasta jooksul veelgi leevenema ning rangem rahapoliitika pärsib nõudlust. Samas kiirem palgatõus ja tööviljakuse vähenemine hoiavad euroala hinnasurvet tugevana. Pikemaajalised inflatsiooniootuse näitajad jäävad peamiselt 2% juurde. Allikas: <https://haldus.eestipank.ee/sites/default/files/2024-02/ekp-majandusulevaate-1-2024-kokkuvote.pdf>

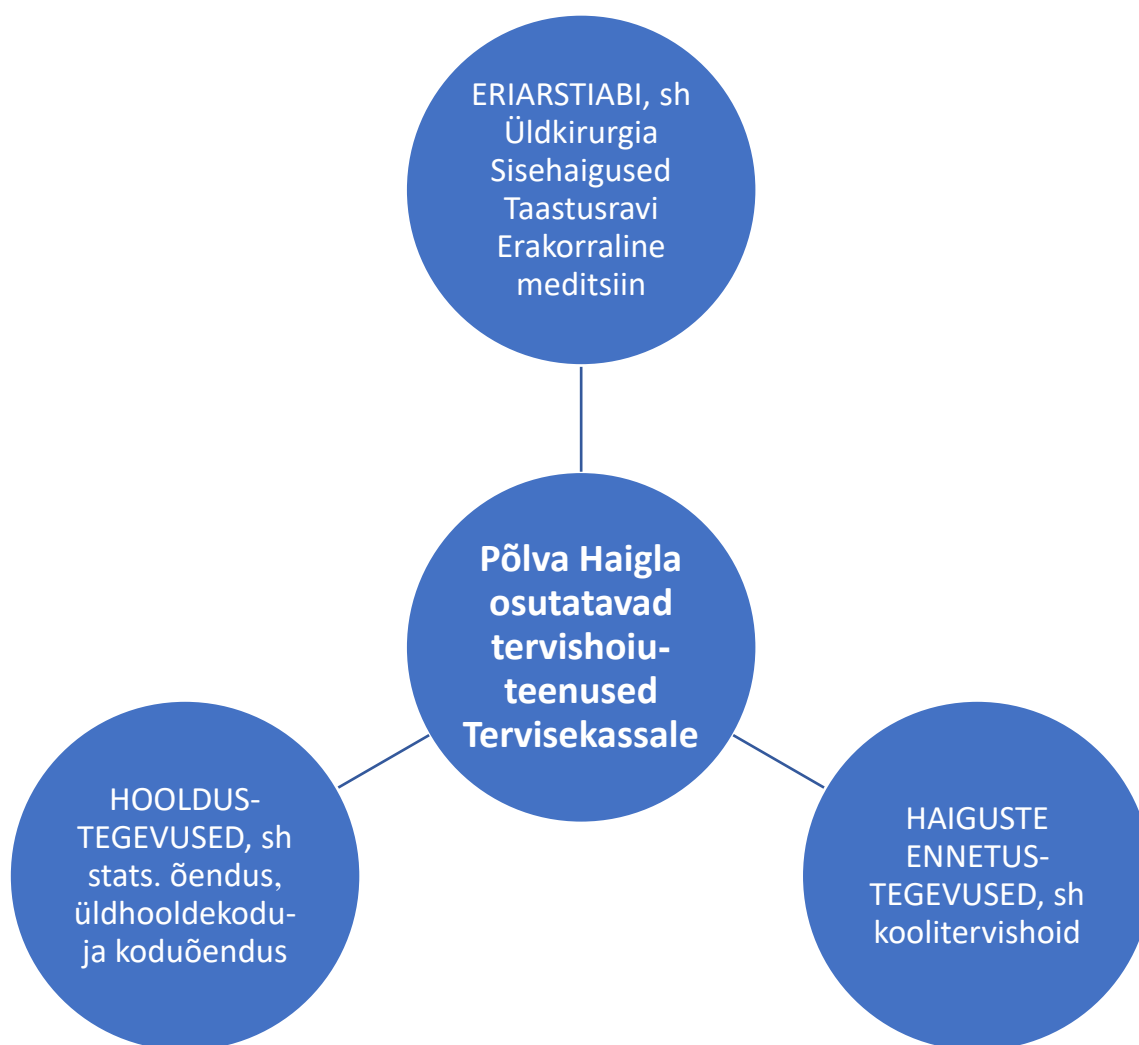
Euroopa Keskpanga hinnangul ohustavad majanduskasvu endiselt pigem langusriskid. Kasv võib olla aeglasem, kui rahapoliitika mõju osutub eeldatust tugevamaks. Ka nõrgem maailmamajandus ja üleilmse kaubanduse edasine aeglustumine pärsiks euroala kasvu. Venemaa põhjendamatu sõda Ukraina vastu ja traagiline konflikt Lähis-Idas on peamised geopoliitise riski allikad. See võib kaasa tuua ettevõtete ja kodumajapidamiste kindlustustunde vähenemise ning üleilmse kaubanduse häired, mis võivad tõsta lähiajal energiahindasid ja veokulusid ning üleilmset kaubandust pärssida. Inflatsiooni võib osutada oodatust kiiremaks, kui palgad kasvavad oodatust rohkem või kui kasumimarginaalide kasv on arvatust vastupidavam. Ent inflatsioon võib ka üllatuslikult aeglustuda, kui rahapoliitika vähendab nõudlust eeldatust rohkem või kui majanduskeskkond ülejäänud maailmas halveneb ootamatult. Kokkuvõtteks võib öelda, et Euroopa Keskpanga nõukogu on otsustanud tagada, et

inflatsioon naaseb aegsasti keskpika aja eesmärgi ehk 2% juurde. Baasintressimäärad on tasemel, mis piisavalt pikalt püsites toetab märkimisväärselt selle sihi saavutamist. Allikas: <https://haldus.eestipank.ee/sites/default/files/2024-02/ekp-majandusylevaate-1-2024-kokkuvote.pdf>

Põlva haigla ravitegevuse ülevaade

Haigla 2023. aasta põhitegevuse tuludest moodustas ca 85% tervishoiuteenuste müük Tervisekassale.

Joonis 1. Tervisekassale osutatavate tervishoiuteenuste ülevaade 2023. aastal.

Haiglas on **erakorralise meditsiini-, sise-, kirurgia-, ämmaemandus- ja günekoloogiakeskuse ning taastusravi** osakonnad, kus antakse erakorralist meditsiiniabi, pakutakse ambulatoorset, päeva- ja statsionaarset ravi. Samuti on haiglas iseseisva statsionaarse õendusabi osakond, meditsiinilist

hooldusravi vajavatele patsientidele. Osutatakse ka sotsiaalse- ja tööalase **rehabilitatsiooni teenuseid**, koostööpartneriteks Eesti Töötukassa ja Sotsiaalkindlusamet. Tänu spetsialistide lisandumisele sai pakkuda kvaliteetsemat rehabilitatsiooniteenust ning suurendada teenuse osutamise mahtu. Taastusravi osakonnas toimusid mitmed arengud, et parandada taastusravi kättesaadavust Eestis. Nimelt, kättesaadavuse parandamiseks käivitati uuesti päevane ja statsionaarne täiskasvanute taastusravi. Lisaks eelnevale käivitati ka laste päevane ja statsionaarne taastusravi, et parandada viimaste kättesaadavust Kagu-Eestis. Eelpool nimetatud osakondade tööd toetasid mitmed tugiüksused – meditsiinilise poole pealt apteek, kliiniline labor, röntgen, kompuutertomograafia, sonograafia ning mittemeditsiiniliselt poolelt administratsioon ja haldusüksus koos toitlustamise teenusega.

Kui 2022. aastal võeti **apteegis** kasutusele uus laoprogramm, siis 2023. aastal laiendati programmi kasutust kõikidesse osakondadesse, võimalusega kaupade digitaalseks tellimiseks apteegist ja info hankimiseks toodete kohta.

Labori jaoks oli tegemist väga eduka aastaga. Labor kolis uutesse avaramatesse värskelt remonditud ja labori eritingimustele kohandatud ruumidesse. Samaaegselt soetati uued kvaliteetsed analüsaatorid, mis muutsid analüüside teostamise kiiremaks ja kvaliteetsemaks ning on tagatud parem analüüside dünaamika jälgimine ajas patsientidele, kes liiguvad haiglate vahel.

Radioloogia osakonnas uuendati kiirgusluba ning suur osa personalist vahetus 2023. aasta jooksul. Meeskond on tugev ja koostöö toimiv. Osaleti mitmetel liikumisaasta üritustel ühtse meeskonnana.

Tervishoiuteenuse osutamisel on peamiseks partneriks Tervisekassa. 2023. aastal täideti eriarstiabi leping 102% ulatuses. Täpsem ülevaade lepingu täitmise mahust ja ravijuhtudest on toodud välja Tabelis 1.

Tabel 1. Ravi rahastamise lepingu täitmine aastatel 2019-2023 (summad tuhandetes eurodes)

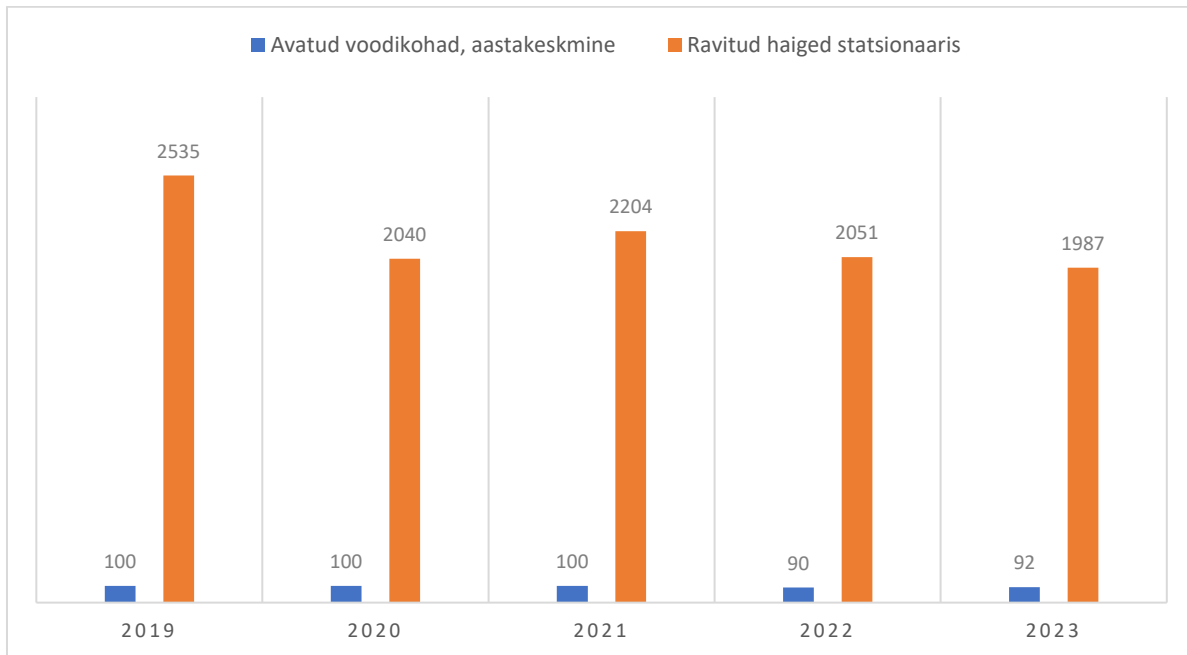
Ravi rahastamise leping, selle täitmine	2019	2020	2021	2022	2023	<i>Muutus 2023/2022</i>	<i>Muutuse osakaal</i>
Ravijuhtude arv (täitmine)	20661	21278	31272	25933	24951	-982	-4%
<i>sh ravijuhud ületööst</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1583</i>	<i>1520</i>	<i>239</i>	<i>-1281</i>	<i>-84%</i>
Summa täitmine (saadud tulu)*	4711,8	6096,4	7815	8422,3	9717,5	1295,2	15%

* Saadud tulu: Tervisekassa poolt välja makstud raviarvete summa, sh laekumised esitatud ületööst koefitsiendiga

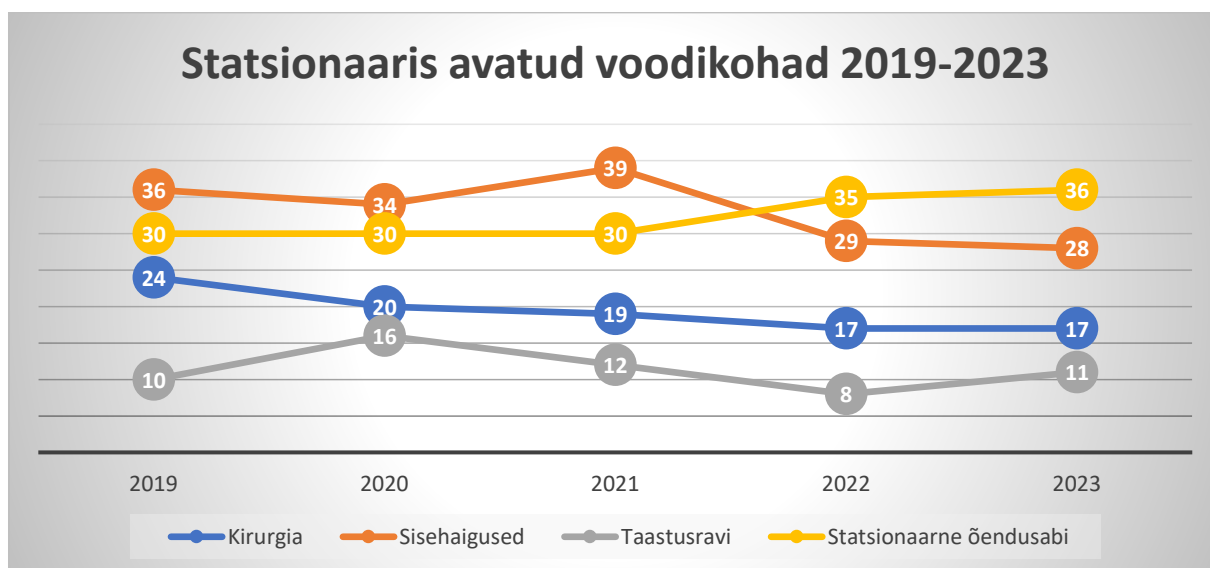
Avatud voodikohtade ja statsionaarse ravi voodipäevade kohta on esitatud ülevaade Joonisel 2 allpool. Lähtuvalt patsiendi seisundist tehakse koostööd teiste Lõuna-Eesti haiglatega kvaliteetse teenuse pakkumiseks. 2023. aastal viibis haiglas statsionaarsel ravil 3% vähem patsiente kui 2022. aastal, seejuures suurenes oluliselt (19%) päevaravil viibinud patsientide arv.

Statsionaarse ravi avatud voodikohtade arv osakondade lõikes on esitatud Joonisel 3. Voodihõive oli 2023. aasta andmetel keskmiselt 72%. Ravikestus aktiivravis suurenes keskmiselt 0,5 päeva võrra.

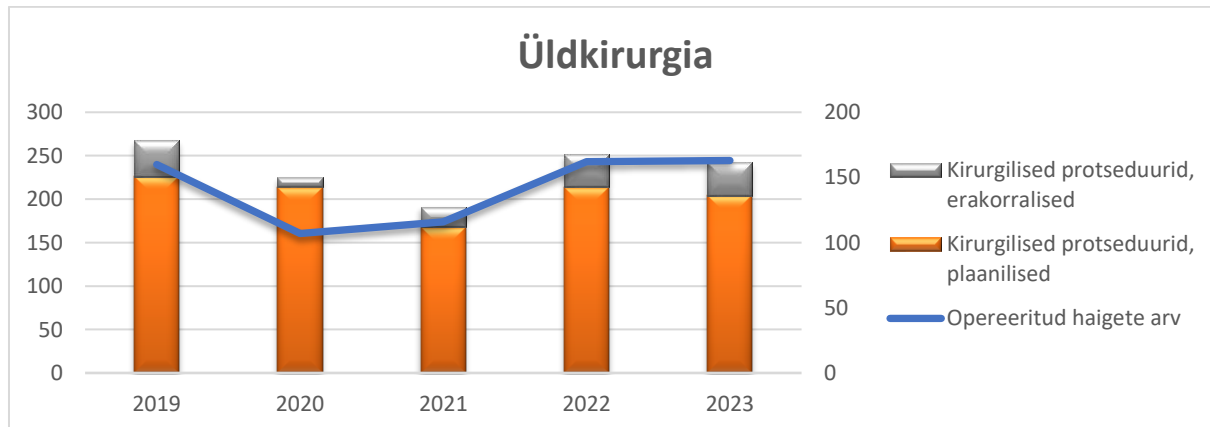
Joonis 2. Haigla statsionaaris ravitud patsiendid aastatel 2019-2023

Haigla tegevustes oli suur osa **iseseisva õendusabi** teenuse osutamisel. Oluline on arvestada patsiendi vajadusi, väärtusi ning tervenemise protsessis kaasata raviteekonda lähedasi. Patsiente toetati õendustegevuse teenuste kaudu, rakendades patsiendi käsitlemisel interdistsiplinaarset lähenemist. Iseseisvas statsionaarses õendusabis sai 2023. aastal abi 430 patsienti, ravikestus tõusis keskmiselt 1,6 päeva võrra. Põlvamaa elanikkond vananeb ning vajadus õendusabi järgi on tõusutrendis. Tervisekassale osutatud õendusabi teenuste maht kasvas üle 300 tuhande euro võrreldes 2022. aastaga. Patsientidele tagati turvaline keskkond ja nõustati nii patsiente kui ka lähedasi inimesi sotsiaalvaldkonda puudutavates küsimustes. Hea koostöö toimus kohalike omavalitsuste ning teiste tervishoiu- ja hooldusasutustega nii Põlvamaal kui ka mujal Eestis.

Joonis 3. Haigla statsionaarse ravi osakondade avatud voodikohad (aasta keskmine).

Kirurgilise töö ravimaht suurenes 2023. aastal võrreldes eelmise aastaga. Statsionaaris opereeritud patsientide hulk suurenes 0,7%. Opereeritud haigete ülevaade on esitatud Joonisel 4.

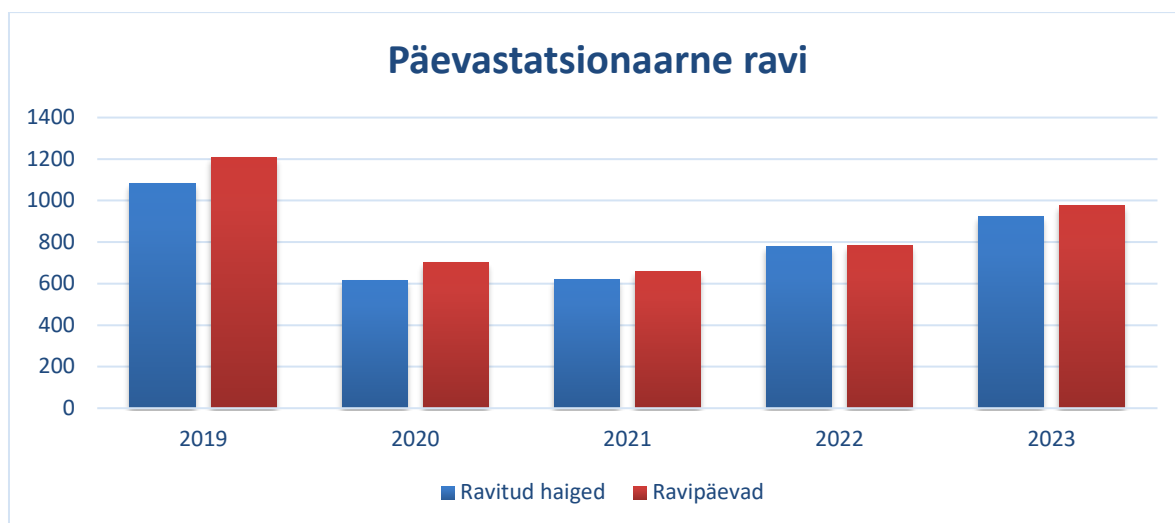

Joonis 4. Opereeritud haiged ja kirurgilised protseduurid

2023. aastal raviti **päevastatsionaaris** 923 haiget, mis on 146 patsiendi võrra rohkem kui 2022. aastal (kasv +19%) vastavalt Joonisele 5 allpool. Aina enam pakutakse patsientidele võimalust saada laparoskoopilist kubemesonga kirurgiat, aga ka seedetrakti endoskoopilisi uuringuid sedatsioonis.

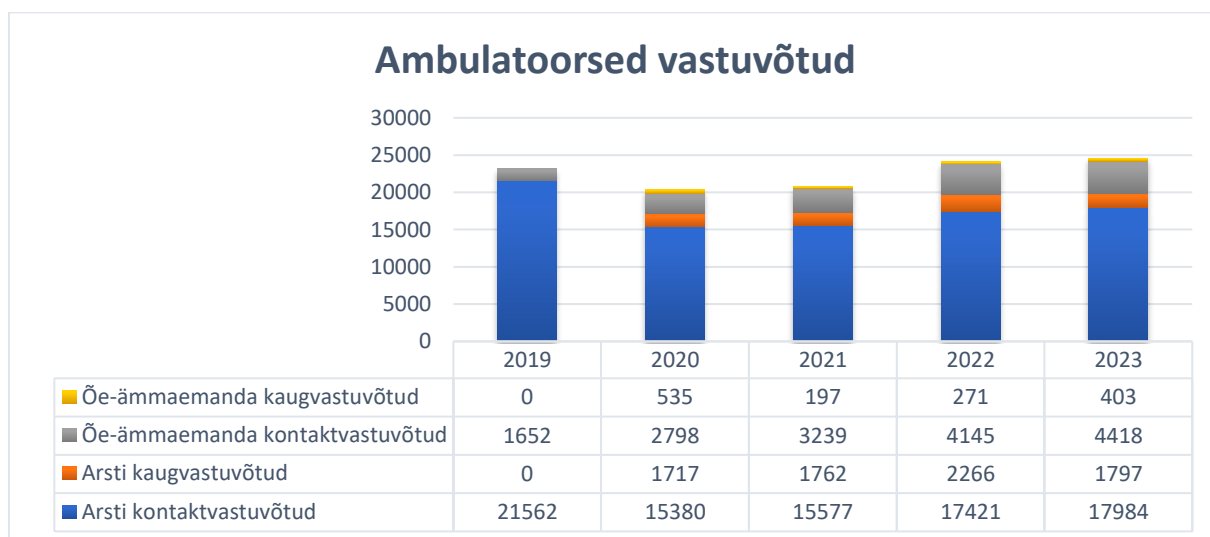
Haigla **ambulaatorse ravi** maht on viimastel aastatel olnud kasvava trendiga, kus 2023. aastal käis arsti ambulatoorsel vastuvõtul, sh kaugvastuvõtul, 96 patsienti rohkem kui 2022. aastal (vt Joonis 6).

Õe/ämmaemanda vastuvõtte oli 405 võrra rohkem kui 2022. aastal.

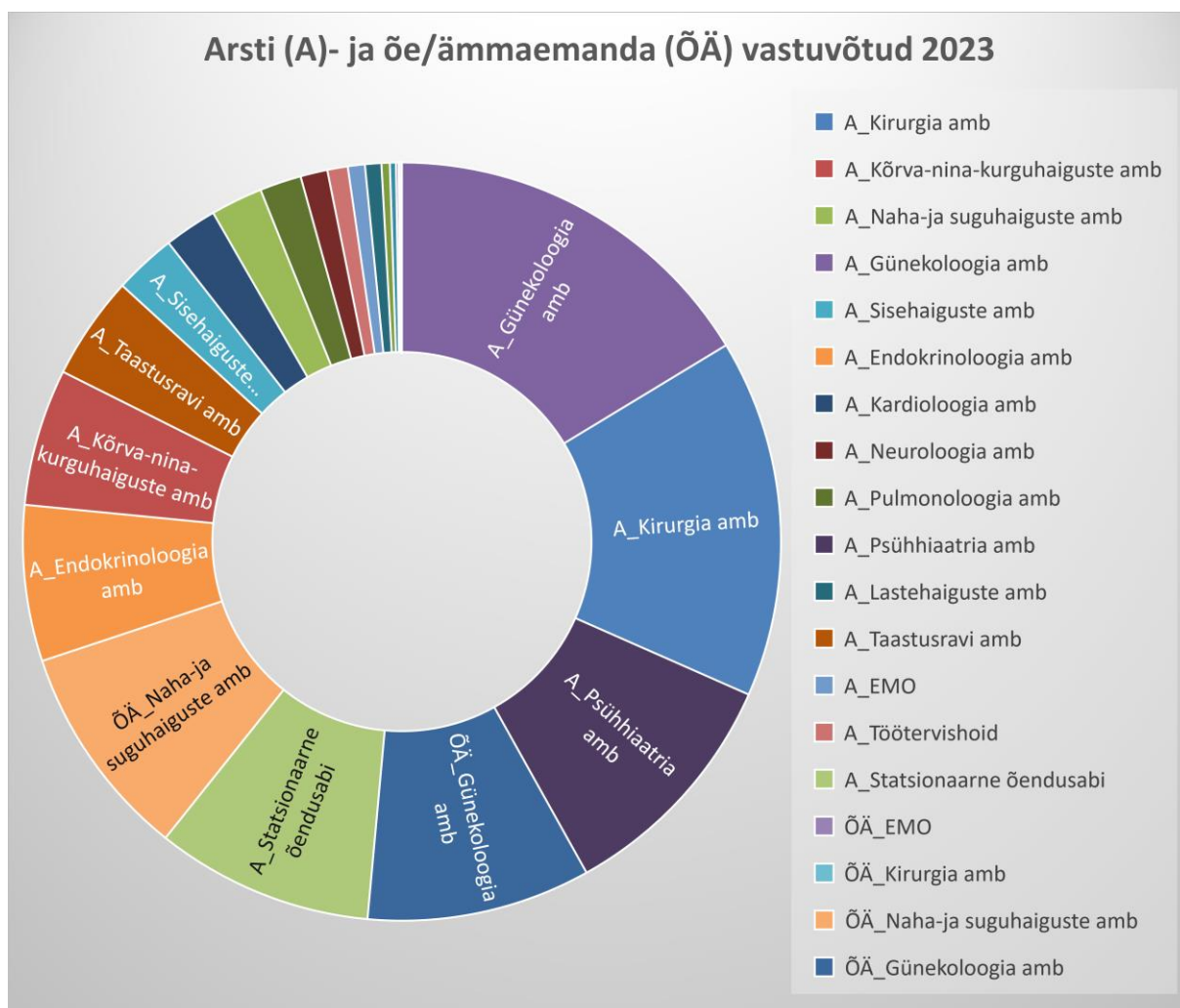

Joonis 5. Päevastatsionaaris ravitud haiged ja ravipäevad perioodil 2019-2023

Kaugvastuvõtude osakaal suurenes 2% võrra võrreldes 2022. aastaga. Ambulatoorseid vastuvõtte tehti 2023. aastal kokku 24672, sealhulgas ämmaemanda koduviisiite 68. Koguselise ülevaate erialade lõikes annab Joonis 6 allpool.

Joonis 5. Koondülevaade ambulatoorsetest vastuvõttudest, sh kaugvastuvõttud.

Joonis 6. Ambulatoorsed vastuvõtud 2023, sh koduvisiidid ja kaugvastuvõtud

Ambulatoorsete esmaste vastuvõttude **ooteaja pikkus** on olnud 2023. aastal erinev osakondade/erialade lõikes. Pikim ootejärjekord oli üle 100 päeva neuroloogia erialal ajavahemikus 2023. aasta juuni teisest poolest kuni septembri alguseni. 2023. aasta suveperioodil oli nõutavast pikem ooteaeg ka dermatoveneroloogia (üle 80 päeva), psühhiaatria (üle 70 päeva) ning kardioloogia, günekoloogia ja taastusravi erialadel (viimased 3 eriala üle 58 päevase ooteajaga).

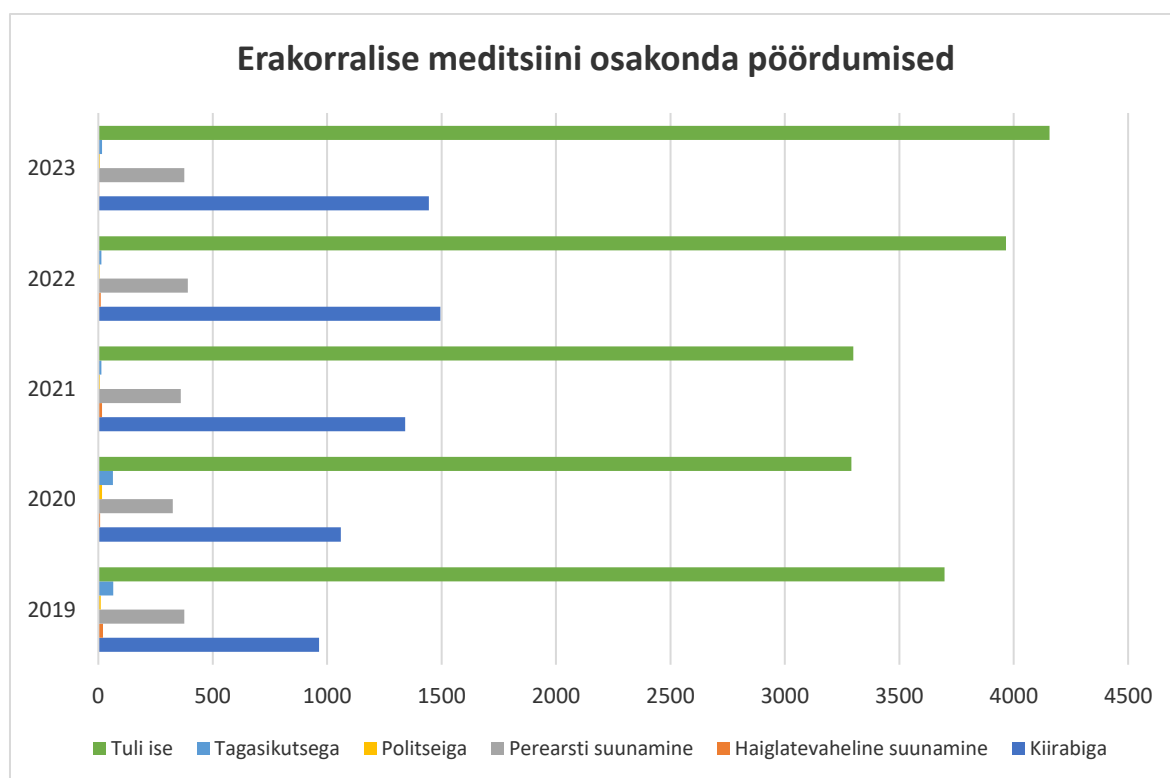
Haigla **ämmaemandus- ja günekoloogiakeskus** toetab naisi ja peresid lapseootuse eel ja ajal ning sünnituse järgselt. Pakutakse iseseisvat ämmaemandusteenust. Ravitakse naistehaigusi ja nõustatakse günekoloogilistel teemadel. Ämmaemanduskeskus sai endale eelmisel aastal uue kuulmisskriiningu aparraadi ja kardiotokograafi aparraadi (KTG), mis on väga vajalikud igapäevatöös naiste ja peredega, et pakkuda kõrge kvaliteediga teenuseid. Keskusel on hea meel, et peredel on võimalik kohapeal teostada

uuringuil ilma, et nad peaksid selleks kaugemale sõitma. Soov on olla jätkuvalt olemas peredele nende kodukohas ja pakkuda igakülgset tuge perekasvamisel.

Haiglas osutatakse ka erinevat tüüpi **taastusravi- ja rehabilitatsiooniteenuseid**. 2023. aastal töötas **vaimse tervise kabinet**, et toetada psühhiaatrilise abiga lapsi ja noori. Lisaks pakkus haigla 2023. aastal **koolitervishoiu** teenust Põlvamaa koolidele ning **koduõenduse** teenust Põlva- ja Kanepi valla elanikele, kokku 2782 visiiti, sh 81% visiitidest Põlva valla elanikele. Osutati ka üldhooldekodudes **õendusabi** teenust. Haigla juurde kuulub **esmatasandi tervisekeskus** koos perearstide ja pereõdedega. Tervisekeskuses töötab 7 perearsti ja 15 pereõde, kellega on haiglal tihe koostöö.

Haigla **erakorralise meditsiini** osakonnas (edaspidi ka EMO) osutatakse vältimatut abi nii kiirabiga

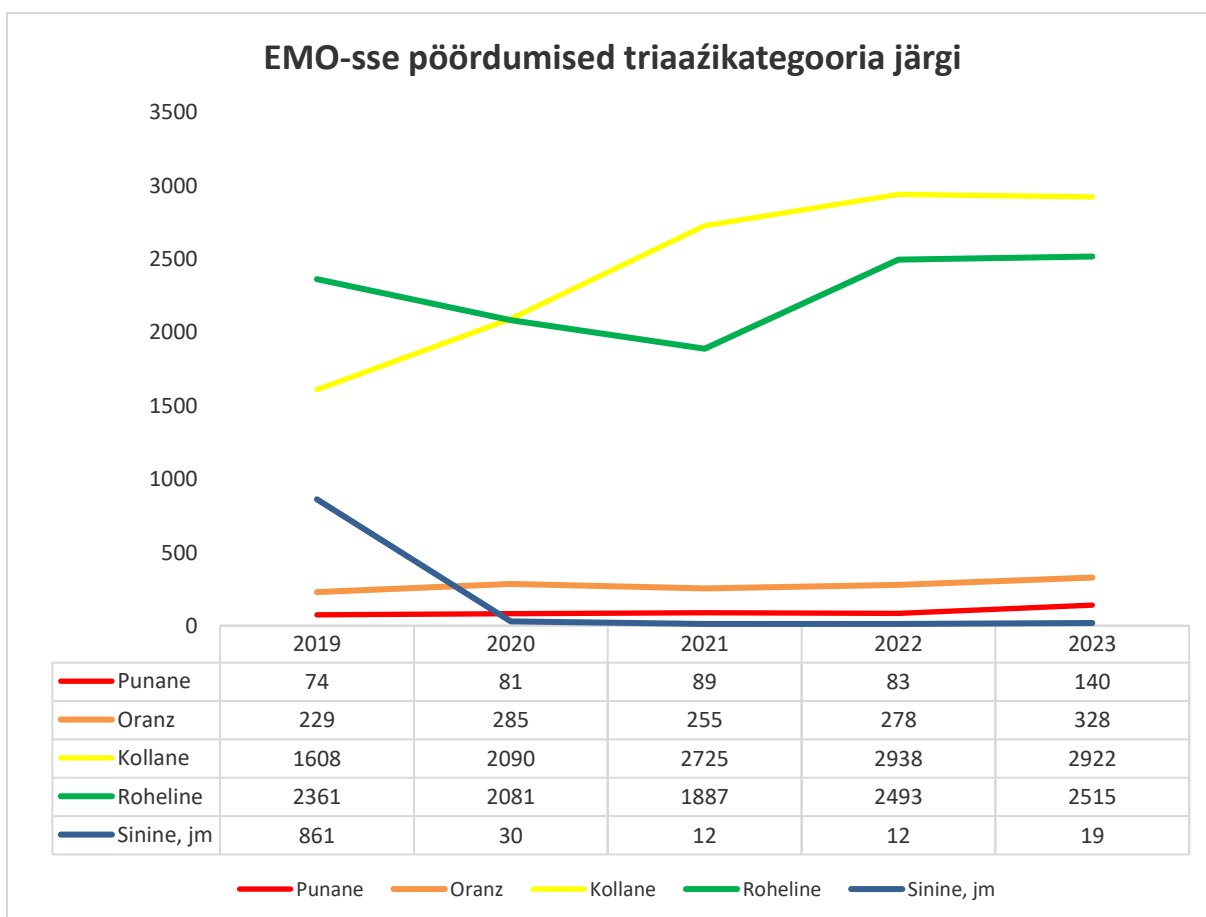
Erakorraline meditsiin - pöördumised	2019	2020	2021	2022	2023
Kiirabiga	964	1060	1341	1495	1444
<i>kiirabiga saabunute osakaal</i>	<i>19%</i>	<i>22%</i>	<i>27%</i>	<i>25%</i>	<i>24%</i>
Haiglatevaheline suunamine	20	8	16	10	4
Perearsti suunamine	376	326	361	391	375
Politseiga	10	16	6	5	7
Tagasikutsega	65	64	14	14	16
Tuli ise	3698	3291	3299	3966	4157
Kokku:	5133	4765	5037	5881	6003
<i>sh lapsi</i>	<i>1168</i>	<i>736</i>	<i>634</i>	<i>841</i>	<i>849</i>
<i>täiskasvanuid</i>	<i>3965</i>	<i>4029</i>	<i>4403</i>	<i>5040</i>	<i>5154</i>

Joonis 8. EMO-sse pöördumised saabumise liigi järgi aastatel 2019-2023

toodud kui ka ise haiglasse pöördunud inimestele (vt Joonis 8). Lähtuvalt haiguslikust seisundist suunatakse patsient statsionaarsele haiglaravile või nõustamise järgselt koju, kus ta jääb enamasti perearsti jälgimisele. Vajalikke uuringuid ja analüüse tehakse ööpäevaringselt. Erakorralise meditsiini osakonda pöördus 2023. aasta jooksul 2,1% ehk 120 patsienti rohkem kui 2022. aastal. Pöördumiste numbriline ülevaade on välja toodud Joonise 8 allosas.

Erakorralistest haigetest hospitaliseeriti Põlva haiglasse 15%, 4% abivajajatest suunati edasi kõrgema etapi haiglasse ja 81% ei vajanud haiglaravi ning suunati kodusele ravile. Kõige intensiivsem pöördumiste aeg on olnud ajavahemikul kella 10-st kuni kella 14-ni päevasel ajal. Triaažikategoriate lõikes on suurenenud punase kategooriaga patsientide arv – 2022. aasta 83-lt patsiendilt 140

Joonis 9. Erakorralise meditsiini osakonda pöördumised triaazikategooria alusel

patsiendile 2023. aastal (vt Joonis 9). EMO-sse pöördumiste arvu on kindlasti suurendanud haigla diagnostika võimaluste paranemine, mis tähendab, et patsiendile saab kohapeal teostada kompuuteruuringuid, mistõttu kaob vajadus teistesse haiglatesse suunamiseks. Vajadusel patsient hospitaliseeritakse kohapeal. Teistesse haiglatesse suunamise peamiseks põhjuseks on vajadus kõrgema etapi ravi järele.

2023. aastal hospitaliseeriti EMO-sse pöördumise järgselt ligikaudu 900 patsienti, neist 77% hospitaliseeriti sisehaiguste osakonda. Kui patsient vajab hospitaliseerimist, siis oli EMO külastuse keskmine pikkus 149 minutit.

EMO-sse pöörduvad inimesed nii Põlvamaalt kui ka Tartust, Võrust, Harjumaalt ja mujalt Eestist. Täpsema ülevaate pöördujate elukoha järgi annab Tabel 2.

Tabel 2. Erakorralise meditsiini osakonda pöördumised elukoha põhiselt 2023. aastal

EMOsse pöördumised	2023			
	Pöördumisi kokku	<i>Osakaal</i>	sh Lapsed (0-19)	Täiskasvanud (20 ja vanemad)
Harju	170	3%	50	120
Ida-Viru	10	0%	2	8
Järva	14	0%	6	8
Jõgeva	24	0%	5	19
Lääne	1	0%	0	1
Lääne-Viru	12	0%	5	7
Pärnu	13	0%	3	10
Põlva	4851	81%	876	3975
Rapla	5	0%	2	3
Saare	4	0%	2	2
Tartu	459	8%	92	367
sh. Tartu linn	289	5%	47	242
Valga	46	1%	8	38
Viljandi	23	0%	8	15
Võru	312	5%	44	268
Välisriik	53	1%	5	48
Muu	6	0%	3	3
Kokku	6003	100%	1111	4892

Patsientide rahulolu

Patsientide rahuolu hindamiseks viiakse sobiva regulaarsusega läbi patsientide rahuolu uuringuid, toimib patsientide kaebuste ja ettepanekute süsteem ning aina rohkem kasutatakse patsientide ohutusjuhtumite infosüsteemi. Patsientide ohutusjuhtumite infosüsteemis oli aruandeaastal teateid 9. Patsientide kirjalikke tänuavaldusi oli 19, neist 40% EMO töötajatele.

Statsionaarse ravi patsientide rahulolu uuring viidi läbi aprillis 2023. Põlva haiglas osutatud teenusega olid väga rahul ja üldiselt rahul 87% vastanutest.

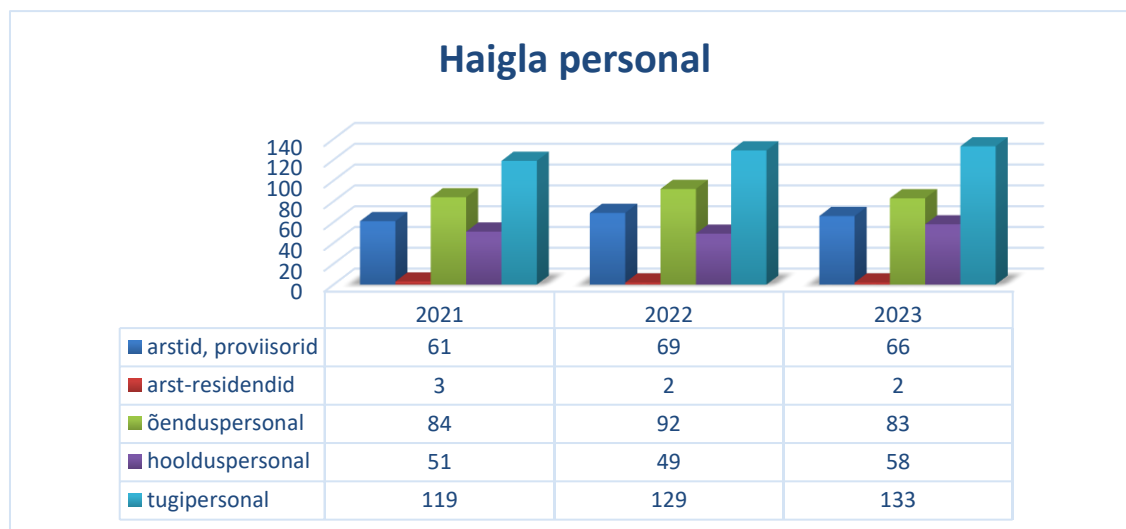

Personal

2023. aasta lõpu seisuga oli haiglas tööl 391 inimest, sh 342 töölepinguga töötajat (+1 töötaja võrreldes 2022. aastaga) ja 49 võlaõigusliku lepinguga töötajat. Töötajate keskmine töösuhte kestus haiglas oli 11,4 aastat. Aruandeaasta jooksul lõpetati lepingud 68 töötajaga ja sõlmiti lepingud 67 töötajaga. Peatatud oli 18 töölepingut ning käsunduslepingu alusel töötas aasta jooksul haiglas 49 inimest (peamiselt arstid ja asendustöötajad).

Meditsiinilise personalina töötas Põlva haiglas 2023. aasta lõpu seisuga arste ja proviisoreid 68 (sh abiarste 8), õdesid 83 (sh abiõdesid 4), hooldustöötajaid 58, meditsiinilist tugipersonali 75 (sh farmatseut, ämmaemandad, radioloogiatehnikud, bioanalüütikud, taastusravi- ja rehabilitatsioonispetsialistid) ning mittemeditsiinitöötajaid 58, sh halduse ja administratsiooni töötajad (vt Joonis 10).

Mittemeditsiinilised töötajad moodustavad töötajate koguarvust 17%. Seega meditsiinitöötajaid töötas 2023. aasta lõpu seisuga 83%, millest meditsiiniline tugipersonal moodustas 26%. Naiste osakaal personalist 90%, mehi seega 10%. Täistööajaga töötas 2023. aastal 171 töötajat ehk 50% personalist. Töötajate keskmine vanus oli 47 aastat.

Joonis 10. Ülevaade haigla personali koosseisust (töölepinguga töötajate jagunemine)

2023. aasta jooksul käis haiglas 4 resident, kes läbisid sisehaiguste, peremeditsiini ja kirurgia residentuuri tsükli. Haigla toetab ja soosib elukestvat õpet. Aastal 2023 omandas haridust 17 töötajat, nendest magistriõppes 6 töötajat, bakalaureuse õppes 8 töötajat, kutsekõrghariduse õppes 3 töötajat. Täienduskoolitustel osales 205 töötajat. Kokku osaleti 182 koolitusel. Pideva enesetäiendusega tegeles töölepinguga töötajatest 60%.

Haigla on praktikabaasiks Tartu- ja Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolidele ning Tartu Ülikooli üliõpilastele. Aruandeaastal viibis haiglas praktikal Tartu Ülikoolist 19 praktikanti, Tartu Tervishoiu Kõrgkoolist 43 praktikanti ning Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolist 5 praktikanti.

Keskkonnahoidlik haigla

Aastal 2023 jätkati keskkonnateemadega tegelemist ning liikumist keskkonnahoidlikuma haigla suunas. Uuendati eelmise aasta süsiniku jalajälje hindamise tulemusel valminud arvutusmudelit ning mõõdeti 2022. aasta andmete põhjal haigla süsiniku jalajälge. 2022. aastal oli haigla süsiniku jalajalg 2282 tonni CO₂ekvivalenti, millest suurema osa (63%) moodustavad kaudsed heited. Kaudsetest emissioonidest suurima mõjuga oli töötajate tööle-koju sõitmine (496 tonni CO₂ekv), sisseostetud meditsiinitarvikud (299 tonni CO₂ekv) ja jäätmed (262 tonni CO₂ekv). Kogu süsiniku jalajalg on eelneva aastaga võrreldes vähenenud 1% võrra. Kaudsetest heidetest tingitud mõjude vähendamiseks toimib haiglal töötajate jaoks 2022. aasta lõpus käima pandud ühisbussiliin Tartu-Põlva marsruudil, et vähendada autodega üksi sõitvate töötajate arvu. Samuti rajati tervislikuma ja keskkonnasäästlikuma transpordivahendi kasutamise soodustamiseks rattamaja, kus saab jalgratast mugavalt ja turvaliselt hoiustada. Lisaks tõhustati sorteerimist ning lisati kõikidesse osakondadesse biojäätmekogumiskastid.

Aastal 2023 juurutati EMAS-i (*Eco Management and Audit Scheme*) keskkonnajuhtimissüsteem haiglas, koostati keskkonnaaruanne ning pandi paika tegevuskava haigla kliimamõjude vähendamiseks. Aasta lõpus läbiti edukalt ka sertifitseerimisauditid ning 2024. aasta algul loodetakse saada ametlik registreerimistunnistus.

KVALITEEDI JA RISKIDE JUHTIMINE

Kvaliteedikäsiraamatu eesmärgiks on kirjeldada haiglas kasutusele võetud kvaliteedi juhtimissüsteemi, mille käsitlusalaks on kvaliteetsete tervishoiu- ja rehabilitatsiooniteenuste pakkumine, pakutavate teenuste tulemuslikkuse parendamine, eelduste loomine ressursside optimeerimiseks ja jätkusuutlikuks arenguks.

Kvaliteedi tagamiseks on koostatud kvaliteedijuhendid, mida uuendatakse kindlaks määratud regulaarsusega ja täiendatakse vajaduspõhiselt. Nimetatud juhendid käsitlevad töökeskkonda, teenuse osutamise protsesse, tugiteenuste kvaliteeti ja ka organisatsioonikultuuri, andmekaitset.

Riskide käsitlemiseks uuendatakse vajadusel iga-aastaselt osakondade riskianalüüse, hinnatakse riskide ilmumise tõenäosust ja vähendamise võimalusi. Kord aastas teostatakse töökeskkonna sisekontroll osakondades, mille alusel koostatakse tegevuskava vajalike meetmete rakendamiseks riskide vähendamisel.

Riski mõjust ja kriitilisusest lähtuvalt tõstasid 2023. aastal küberturvalisuse-, toimepidevuse-, keskkonna- ja finantsriskid. Riskide haldamiseks on koostatud infoturbe riskianalüüs, vältimatu abi toimepidevuse plaan ja keskkonnaaspektide analüüs. Aasta jooksul viidi läbi kohustuslik tuleohutuse ja evakuatsiooni praktiline õppus. 2024. aastal on plaanis korraldada haigla kriisireguleerimisõppus. Majandustegevusele võivad avaldada olulist mõju finantsriskid, mis avalduvad likviidsusriski, krediidiriski ja tururiski näol. Riskide juhtimine on haigla juhatuse pädevuses ja hõlmab riskide hindamist, mõõtmist ja maandamismeetmete efektiivsuse kontrollimist. Finantsriskide juhtimise eesmärk on finantsriskide maandamine ja finantsnäitajate volatiilsuse vähendamine.

MAJANDUSTULEMUSED

Finantsnäitajad

Haigla finantsnäitajad on kajastatud Tabelis 3 (vt lk 17), sh 2023. aasta eelarve täitmine võrdluses kinnitatud eelarvega. 2023. aastal osutati Põlva haiglas tervishoiuteenused 11,4 miljoni euro eest, sealhulgas Tervisekassale 9,75 miljoni euro eest. Tervisekassa leping täideti 102%-liselt ning ravijuhtude osas 114%. 2023. aasta oktoobris avati täiendavad 10 voodikohta, s.t. kokku 18 voodikohta taastusravi statsionaarse ravi tarbeks, mis on hea algus taastusravikeskuse loomiseks. 2023. aasta keskmine voodikohtade arv suurenes 92 voodikohale (2022. aastal keskmiselt avatud 90 voodikohta). Aasta lõpu seisuga oli avatud 101 voodikohta.

Investeeringuid põhivarasse tehti 2023. aastal kokku summas 1,5 miljonit eurot (2022. aastal 0,36 miljonit eurot). Põlva haigla sai sihtfinantseeringut põhivara soetuseks kokku summas 1,03 miljonit eurot. 2023. aastal alustati erakorralise meditsiini osakonna ruumide renoveerimisega. Isolatsioonipalatid valmisid aasta lõpuks ning kogu osakond valmib hiljemalt 2024. aasta kevad-suvel. Projekti tulemusena suudab haigla pakkuda kvaliteetset ning tänapäeva nõuetele vastavat erakorralist meditsiinilist abi. Investeeriti elektri toimepidevuse suurendamisse, soetades uue peajaotla ning generaatori koos kütusemahutiga. Projekti tulemusena suudab haigla elektri kadumisel iseseisvalt hakkama saada vähemalt 72 tundi avariigeneraatori abiga. Soetati uus patsiendiveo kaubik patsientide paremaks ning ohutumaks transpordiks.

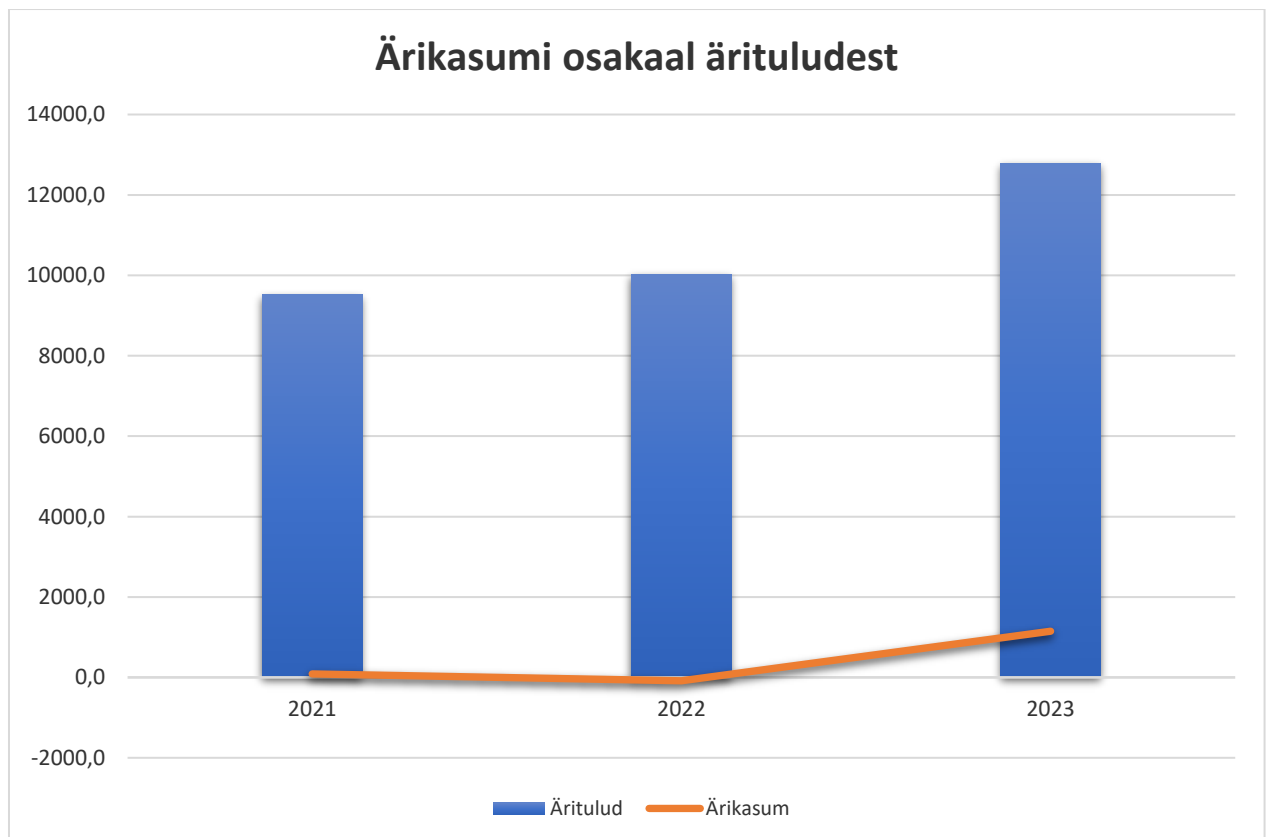
Tabel 3. Haigla 2023. aasta eelarve ja täitmine (eurodes)

ÄRITULUD	Täitmine 2023	2023	
		täitmise % 2023 eelarvest	Eelarve 2023
Tervishoiuteenuste müük	11 395 159	103%	11 012 382
...sh Tervisekassa	9 747 274	101%	9 639 382
...sh asutused	1 326 436	125%	1 065 000
...sh elanikkond	321 449	104%	308 000
Meditšiini toetavad teenused	57 385	147%	39 000
Muud tugiteenused	249 344	104%	240 250
Sihtfinantseerimine	1 077 306	397%	271 532
...sh põhivara soetuseks	1 031 433		0
...sh tegevuskuludeks	45 873	17%	271 532
ÄRITULUD KOKKU	12 779 194	111%	11 563 164

ÄRIKULUD	Täitmine 2023	2023	
		täitmise % 2023 eelarvest	Eelarve 2023
Meditšiini otsekulud:	1 897 139	90%	2 099 045
...sh meditsiini otsekulud, ravimid	266 693	106%	250 600
...sh meditsiini otsekulud, materjalid	759 225	90%	844 945
...sh meditsiini otsekulud, muud	871 221	87%	1 003 500
Majandamiskulud	1 516 830	133%	1 137 354
...sh küte	153 219	118%	130 000
...sh elekter	94 401	115%	82 400
...sh vesi-kanal	36 241	113%	32 000
...sh käibemaks	613 794	167%	368 337
sh investeringute käibemaks	293 577	348%	84 250
...sh muud majandamiskulud	619 175	118%	524 617
Personalikulud	7 986 326	99%	8 070 712
Kulum ja allahindlus	225 823	100%	225 714
Muud ärikulud	5 543	119%	4 674
ÄRIKULUD KOKKU	11 631 661	101%	11 537 499
ÄRIKASUM	1 147 533	4471%	25 665
Finantstulud-kulud	4 901	-150%	-3 264
ARUANDEAASTA PUHASKASUM	1 152 434	5145%	22 401

2023. aastal kasvasid haigla tulud 28%, sh sihtfinantseeringute arvel 11%. Põhitegevuse tuludest suurenes enim Tervisekassa lepingu maht (summaliselt), protsentuaalselt suurenes kõige enam tervishoiuteenuste müük tervishoiuasutustele (+36%). Põhitegevuse tulude eelarve täitmine ületati ca 11% ulatuses.

Joonis 11. Ärikasumi võrdlus ärituludega (tuhandetes eurodes).

Haigla ärikulude osas suurenesid enim majandamiskulud võrreldes 2022. aastaga (+52%). Personalikulude kasv jäi +16% juurde, võrrelduna eelmise majandusaastaga. Ärikulude kasv jäi üldiselt 15% juurde ning aasta 2023 lõpetati kasumiga summas 1,15 miljonit eurot.

Finantssuhtarvud

Haigla tegevuse eesmärgiks ei ole kasumi teenimine, kasumit ei jaotata. Põhitegevuse rahavoog kasutatakse tegevuskulude katmiseks ning samuti investeerimiseks. Teatava regulaarsusega jälgitakse majandustegevuse finantsnäitajaid, et veenduda haigla tegevuse jätkusuutlikkuses, lühiajalise maksevõime olemasolus ning pikaajalises võimekuses teostada planeeritud investeeringuid.

Põhilistest finantssuhtarvudest annab ülevaate Tabel 4.

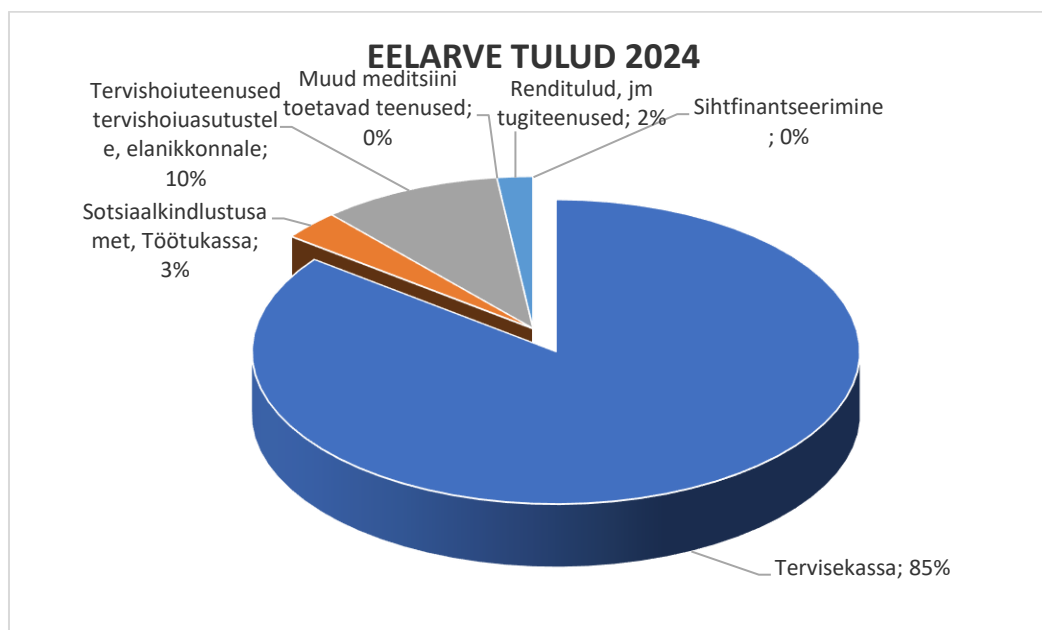

Tabel 4. Finantssuhtarvud 2022-2023

Finantssuhtarv	2023	2022
Müügitulu	11 452 545	9 808 509
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	1,24	1,45
Maksevalmiduse kordaja	0,39	0,61
Omakapitali osakaal	75%	71%
EBITDA	1 373 356	126 702
EBITDA marginaal	12%	1%
Opereerimisrentaablus	10%	-1%
Varade tootlus (ROA)	18,9%	-2%

Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	käibevarad/ lühiajalised kohustised
Maksevalmiduse kordaja	raha/ lühiajalised kohustised
Omakapitali osakaal	omakapital/ bilansimaht *100%
EBITDA	kasum enne finantstulusid ja -kulusid ning amortisatsiooni
EBITDA marginaal	EBITDA/ müügitulu*100%
Opereerimisrentaablus	ärikasum/ müügitulu*100%
Varade tootlus (ROA)	puhaskasum/ keskmine varade maht*100%

2024. aasta eelarve kinnitati haigla nõukogu poolt 31.01.2024. Äritulude maht kokku 13,1 miljonit eurot ja ärikulude maht 13,3 miljonit eurot. Tulude ja kulude negatiivne vahe (aruandeaasta kahjum) tuleneb investeringute käibemaksust summas 0,21 miljonit eurot, seotuna ühekordse investeringuga erakorralise meditsiini osakonna renoveerimiseks, seadmete ja inventari soetamiseks uutesse ruumidesse.

Joonis 12. Haigla eelarve tulud 2024

KOKKUVÕTE

2023. aasta oli haiglale majanduslikus mõttes edukas – teeniti piisavalt tulusid kulude katmiseks ning saadi sihtotstarbelist toetust investeeringute elluviimiseks. Tervisekassa leping täideti enam kui 100% liselt. Kui aasta esimeses pooles oli kohati aktiivravis vähem patsiente, siis aasta teises pooles tekkisid ravijärjekorrad aktiivravile saamiseks.

Tervishoiuteenuste eelarve täideti 104%-liselt ja sihtfinantseerimist saadi ligikaudu 4 korda rohkem kui esialgselt kavandatud. Meditsiini toetavate teenuste eelarve täideti 1,5-kordselt. Kulude poolelt jäid alatäidetuks nii meditsiini otsekulud (-10%) kui ka personalikulud (-1%), ent samas kasvasid eelarves prognoositust rohkem majandamiskulud, ligikaudu +40%. Majandamiskulude kasvu panustasid enim kaugkütte kulude oluline hinnakasv, samuti käibemaksukulud seoses investeerimistegevusega (investeeringute käibemaksu kulud). Haigla põhitegevus oli kasumlik ka siis, kui sihtfinantseeringud tuludest välistada.